T015 BD VI 201-Q13 Đại Trang Nghiêm Kinh Luận

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

ÑAÏI TRANG NGHIEÂM KINH LUAÄN QUYEÅN 13

CHÖÔNG 66 Cuùng döôøng thaùp Phaät coâng ñöùc raát lôùn, vì theá caàn phaûi chuyeân taâm cuùng döôøng. Toâi töøng nghe: Thuôû xöa, vua Ba-tö-naëc ñeán choã Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân Ngaøi, nghe coù muøi thôm khaùc laï hôn muøi thôm ôû coõi trôøi. Nghe muøi thôm aáy, nhaø vua nhìn khaép boán phía, chaúng bieát ôû ñaâu, lieàn thöa hoûi Ñöùc Theá Toân: –Baïch Ñöùc Theá Toân, ñaây laø höông gì? Ñöùc Phaät baûo: –Ñaïi vöông muoán bieát muøi thôm naøy ôû ñaâu phaûi khoâng? Vua ñaùp: –Vaâng. Baïch Ñöùc Theá Toân, con muoán bieát. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân aán ngoùn tay xuoáng ñaát, lieàn coù boä xöông hieän ra nhö goã chieân-ñaøn ñoû, daøi naêm tröôïng. Ñöùc Theá Toân baûo: –Ñaïi vöông, muøi thôm aáy phaùt xuaát töø boä xöông naøy. Vua Ba-tö-naëc lieàn baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, do nhaân duyeân gì maø boä xöông naøy coù muøi thôm nhö theá? Ñöùc Phaät daïy: –Ñaïi vöông, haõy kheùo laéng nghe. Thuôû xöa coù Ñöùc Phaät hieäu laø Ca-dieáp, Ñöùc Phaät Theá Toân kia hoùa duyeân xong, beøn nhaäp Nieát-baøn. Luùc aáy coù nhaø vua teân laø Giaø-xí, thaâu laáy xaù-lôïi cuûa Phaät, xaây ngoâi thaùp baèng baûy chaát baùu, cao roäng hai do-tuaàn. Vua ra leänh cho nhöõng ngöôøi trong nöôùc coù caùc thöù hoa thì khoâng ñöôïc duøng vaøo vieäc khaùc maø phaûi ñem ñeán cuùng döôøng ngoâi thaùp kia. Khi aáy, trong nöôùc coù con cuûa vò tröôûng giaû tö thoâng vôùi daâm nöõ, chæ nghó nhöõng vieäc daâm duïc, khoâng döùt boû ñöôïc. Taát caû caùc loaïi hoa ñeàu cuùng döôøng thaùp Phaät, bò duïc voïng laøm môø maét neân anh chaøng beøn leûn vaøo trong thaùp Phaät Ca-dieáp, troäm moät caønh hoa ñem ñeán taëng daâm nöõ. Con cuûa vò tröôûng giaû bieát coâng ñöùc Phaät, nhöng vì bò duïc voïng ngaên che, meâ môø taâm trí neân laøm vieäc khoâng ñuùng phaùp naøy. Vò aáy taâm aên naên vaø muoán döùt boû tình yù daâm duïc. Saùng hoâm sau, anh sinh taâm chaùn gheùt beøn suy nghó: “Ta laøm vieäc baát thieän, aên caép hoa cuùng Phaät taëng cho daâm nöõ.” Lieàn khi aáy, do söùc noùng cuûa taâm hoái haän neân khaép mình anh ta sinh gheû lôû, ban ñaàu nhoû nhö hoät caûi, sau ñoù lôùn daàn vaø lan ra khaép cô theå, lieàn noùi keä: Ta laøm vieäc khoâng toát Traùi phaïm lôøi chö Phaät Khoâng coù taâm hoå theïn Khoâng coù taâm cung kính Traùi vôùi lôøi Thieän Theä Chaúng phaûi ñeä töû Phaät.

Taát caû moïi ngöôøi daân
Khoâng daùm traùi lôøi vua
Chæ coù ta huûy phaïm
Pheùp nöôùc vaø pheùp Phaät,
Nay ta khoâng hoå theïn
Gioáng nhö loaøi caàm thuù.
Hôn heát trong ruoäng phöôùc
Khoâng gì baèng thaùp Phaät

Nhöng vì ta ngu si
Troäm hoa laøm vieäc xaáu
Vì sao caùnh tay naøy
Khoâng rôi xuoáng ngay ñi
Vaø treân maët ñaát naøy
Vì sao khoâng vuøi laáp
Maø laïi chuyeân chôû ta!
Laï thay! Löûa duïc ñoát
Ñoát maát caùc vieäc laønh
Bò duïc laøm meâ hoaëc
Vaøo trong khu röøng toái
Bò giaëc phieàn naõo cöôùp
Ta bò duïc sai khieán
Khoâng thaáy quaû baùo naøy
Troäm hoa ñeå taëng ngöôøi
Maõi chòu khoå ñòa nguïc
Caøng sinh taâm aên naên
Thaân naøy caøng bò ñoát.

Baáy giôø nhöõng muït nhoït treân thaân anh ta vôõ ra vaø raát hoâi thuùi. Cha meï, anh em cuûa anh ta ñeàu ñeán saên soùc vaø ñöa thuoác uoáng nhöng beänh caøng naëng theâm. Hoï môøi thaày thuoác gioûi ñeán xem beänh cho anh ta. Thaày thuoác baûo:

–Phaûi coù goã Ngöu ñaàu chieân-ñaøn thoa treân thaân theå thì ngöôøi naøy môùi heát beänh.

Cha meï anh ta laáy vaät quyù ñeå mua goã Ngöu ñaàu chieân-ñaøn thoa thaân theå cho con, nhöng beänh caøng naëng theâm khoâng heà thuyeân giaûm. Ngöôøi con khoùc than sôï haõi vaø thöa vôùi cha meï:

–Moïi ngöôøi ñaõ luoáng khoå nhoïc vì con, nhöng beänh naøy töø trong taâm con gaây ra chôù khoâng phaûi thaân beänh.

Ngöôøi cha hoûi:

–Beänh töø trong taâm nghóa laø theá naøo?

Ngöôøi con lieàn ñaùp baèng baøi keä:

Ngöôïng thay vieäc heøn naøy
Khoâng daùm noùi vôùi cha
Nhöng giôø beänh nguy khoán
Vì khoâng bieát xaáu hoå.
Troäm laáy hoa thaùp Phaät
Ñem taëng cho daâm nöõ
Ñaõ laøm vieäc xaáu aáy
Sau trong taâm aên naên

Ban ngaøy nhö löûa ñoát
Ban ñeâm bieát roõ taâm.
Neáu ngöôøi mong hoái loãi
Duï nhö töôùi nöôùc laïnh
Giôø thaân taâm noùng böùc
Sau chòu khoå ñòa nguïc.
Gioáng nhö thaân caây muïc
Löûa töø trong chaùy leân
Nay con cuõng nhö vaäy
Löûa taâm töø trong phaùt.
Nöôùc laïnh Öu-thi-la
Sen xanh traân chaâu quaùn
Cuø-maïch-ma-la thaûy
Cuøng vôùi caùc chieân-ñaøn,
Neáu duøng caùc thöù naøy
Thoa beân ngoaøi thaân theå
Cuõng khoâng theå heát beänh.
Söùc noùng töø trong phaùt
Vaäy phaûi neân thoa taâm
Thoa thaân coù ích gì?
Daãn con vaøo trong thaùp
Trai taêng roài hoài höôùng
Beänh naøy môùi heát ñöôïc.
Cha meï vaø anh em
Cuøng khieâng giöôøng ngöôøi beänh
Ñem ñeán choã thaùp Phaät
Thaân theå caøng noùng daàn
Hôi thôû saép chaám döùt.
Khi aáy cha meï, anh em vaø nhöõng ngöôøi thaân khieâng giöôøng ngöôøi beänh ñeán choã thaùp, ngöôøi beänh chæ nghó nhôù Ñöùc Nhö Lai Ca-dieáp Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc, nöôùc maét löng troøng, giô höông chieân-ñaøn maø mình ñang caàm, buoàn baõ höôùng veà thaùp maø noùi keä:
Ñaáng Ñaïi Bi cöùu khoå
Thöôøng noùi caùc vieäc laønh
Con bò duïc laøm meâ
Toái taêm khoâng thaáy bieát.
Ñoái vôùi Baäc Chaân Teá
Con laøm caùc ñieàu aùc
Thaùp nhö nuùi Tu-di

Vì si neân con phaïm
Giôø bò mang tieáng xaáu
Ñôøi sau ñoïa ñöôøng aùc.
Khoâng quaùn coâng ñöùc Phaät
Giôø chòu quaû baùo xaáu
Quaû baùo hieän ñang mang
Sau seõ chòu khoå naõo
Ngöôøi trí duøng maét tueä
Döùt khoå, boû caùc duïc.
Giôø taâm con lo buoàn
Thaønh taâm quy maïng Phaät
Caùc loãi laàm ñaõ gaây
Nguyeän xin cöùu giuùp con
Nhö ngöôøi teù xuoáng ñaát
Choáng ñaát maø ñöùng leân.
Luùc baáy giôø cha meï vaø nhöõng ngöôøi quyeán thuoäc khen ngôïi:
–Laønh thay! Laønh thay! Giôø ñaây con ñaõ laøm ñöôïc vieäc ñaùng khen naøy, chæ coù Phaät
Theá Toân môùi trò ñöôïc beänh cuûa con.
Hoï lieàn noùi keä:
Nay con ñeán choã Phaät
Neân sinh taâm tin hieåu
Chæ coâng ñöùc lôùn cuûa
Phaät môùi cöùu ñöôïc con,
Thí nhö ra bieån lôùn
Thuyeàn vôõ maát taøi vaät
Chaúng nhöõng thaân khoâng cheát
Maø coøn ñöôïc taøi lôïi.
Baáy giôø nhöõng ngöôøi thaân cuûa con vò tröôûng giaû thaáy caùc veát gheû lôû treân thaân theå anh ta bò vôõ ra hoâi thuùi, neân hoï chaùn gheùt sinh töû, beøn ñem höông hoa, höông xoa, höông boät ñeå cuùng döôøng thaùp Phaät Ca-dieáp vaø duøng goã Ngöu ñaàu chieân-ñaøn ñeå hoïa veõ thaân
Phaät. Caùc veát gheû lôû treân thaân ngöôøi con tröôûng giaû daàn daàn laønh laën, trong loøng chaøng thö thaùi vaø beänh noùng treân thaân ñöôïc döùt haún. Luùc aáy con cuûa vò tröôûng giaû ñaõ ñöôïc quaû baùo hieän tieàn, trong loøng raát vui möøng, bieát toäi loãi ñaõ döùt heát, lieàn noùi keä:
Nhö Lai, Nhaát Thieát Trí
Giaûi thoaùt caùc keát söû
Ñöùc Phaät-ñaø Ca-dieáp
Cöùu giuùp caùc chuùng sinh

Phaät laø cha chuùng sinh.
Vì khaép caùc theá giôùi
Laøm ngöôøi baïn khoâng môøi
Chæ coù Phaät Theá Toân
Coù taâm Töø bi naøy.
Nay con ñoái vôùi Phaät
Gaây ra toäi loãi lôùn
Xin cho con saùm hoái
Trong taâm phaùt theä nguyeän
Cuùi xin nghe con noùi:
Vì daâm duïc eùp ngaët
Taâm meâ gaây toäi aùc
Giuùp con döùt aùi duïc
Vaø caùc oaùn keát söû Caùc caên khoâng ñieàu phuïc Nhö ngöïa chöa thuaàn thuïc. Nguyeän chaúng laøm vieäc aùc Thöôøng ñöôïc ñaïo vaéng laëng Duøng Ngöu ñaàu chieân-ñaøn Cuùng döôøng leân thaùp Phaät Thaân thöôøng ñöôïc höông thôm Chaúng ñoïa vaøo ñöôøng aùc. Veà sau con cuûa vò tröôûng giaû qua ñôøi, ñöôïc sinh leân coõi trôøi, hoaëc sinh laøm ngöôøi, thaân thöôøng coù muøi thôm, caùc boä phaän treân thaân ñeàu coù töôùng toát, cha meï beøn ñaët teân laø “Höông Thaân”. Baáy giôø, Höông Thaân ñaõ chaùn gheùt aám giôùi, xin ñöôïc xuaát gia vaø chöùng ñöôïc quaû Bích chi phaät. Muøi höông naøy chính laø muøi höông phaùt ta töø boä xöông cuûa vò Bích-chi- phaät. Vì theá, moïi ngöôøi neân cuùng döôøng thaùp, seõ ñöôïc coâng ñöùc lôùn.

CHÖÔNG 67

Tröôùc coù caên laønh ñaùng leõ ñöôïc giaûi thoaùt nhöng vì khoâng nghe caùc phaùp nhaân duyeân neân laïi ñoïa vaøo ñòa nguïc. Vaäy chuùng ta phaûi doác loøng nghe phaùp. Toâi töøng nghe: Thuôû xöa, ñeä töû cuûa Phuù-lan-na laø Thi-lôïi-cuùc-ña, laø choàng baø Thoï-ñeà-giaø. Cha cuûa Thoï-ñeà-giaø tröôùc kia laø ñeä töû cuûa Ni-kieàn-ñaø, taát caû chuùng sinh ñeàu tu hoïc theo giaùo phaùp neân Thoï-ñeà-giaø cuõng ñöôïc Phaät hoùa ñoä. Ngöôøi cha cuõng laø ñeä töû Phaät coù taâm kính tin, khoâng tu hoïc theo saùu vò giaùo chuû ngoaïi ñaïo. Vì muoán hoùa ñoä choàng laø Thi-lôïi-cuùc-ña neân baø thöôøng ôû beân caïnh choàng noùi: –Ñöùc Phaät Baø-giaø-baø laø Baäc Nhaát Thieát Trí. Ngöôøi choàng noùi: –Phuù-na-lan cuõng laø baäc Nhaát thieát trí. Vì vaán ñeà ai laø baäc Nhaát thieát trí neân hoï baøn luaän tranh caõi nhau. Thoï-ñeà-giaø noùi vôùi Thi-lôïi-cuùc-ña: –Em seõ noùi cho anh nghe veà Nhaát thieát trí. Phuù-lan-na cuûa anh chaúng phaûi laø baäc Nhaát thieát trí. Vì oâng aáy coù chuùt ít trí tueä neân meâ hoaëc ngöôøi ñôøi, töï xöng mình coù trí nhöng thaät ra chaúng phaûi baäc Nhaát thieát trí. Cöù xem töôùng maïo oâng aáy thì seõ ñoaùn ñöôïc, chæ bieát ñöôïc moät vaøi vieäc nhoû thì sao goïi laø baäc Nhaát thieát chuûng trí ñöôïc. Thoï-ñeà-giaø lieàn noùi keä: Nhö ngöôøi muø baåm sinh Maét giaû baèng thuûy tinh Doái gaït ñöùa treû nhoû Töï noùi mình coù maét, Luùc tröôùc

voán khoâng maét Nay noùi mình coù maét Lôøi naøy khoâng ñaùng tin

Chæ gaït ñöôïc keû ngu. Hieåu ñöôïc nhaân töôùng luaän Phöông tieän doái töï baøy Duøng töôùng maïo giaû naøy Ñeå löøa doái moïi ngöôøi Töôùng maïo gaàn vieäc aáy Roát cuoäc sao hieåu bieát? Thi-lôïi-cuùc-ña baûo Thoï-ñeà-giaø: –Em bò huyeãn thuaät cuûa Cuø-ñaøm meâ hoaëc roài. Phuù-lan-na laø baäc Nhaát thieát trí, em khoâng bieát maø sinh ra phæ baùng. Phuù-lan-na trong luùc ñi, ñöùng, naèm, ngoài, nhöõng vieäc trong caû ba ñôøi ñeàu bieát roõ. Thoï-ñeà-giaø noùi: –Em seõ cho anh thaáy Phuù-lan-na chaúng phaûi laø baäc Nhaát thieát trí. Baø lieàn môøi Phuù-lan-na ñeán nhaø. Khi aáy Phuù-lan-na suy nghó: "Tröôùc kia cha cuûa Thoï-ñeà-giaø laø ñeä töû ta, nay theo Cuø-ñaøm bieát roõ loãi laàm, trôû veà vôùi ta, ñoù laø phöôùc ñöùc cuûa ta". Nghó roài, oâng chaáp nhaän lôøi thænh caàu cuûa Thoï-ñeà-giaø. Hoâm sau Phuù-lan-na daãn maáy traêm ngaøn ñoà chuùng, laïi coù naêm traêm ñeä töû vaây quanh cuøng ñi ñeán nhaø Thoï-ñeà-giaø. Thaáy ñoaøn ngöôøi ñeán nhaø, Phuù-lan-na mæm cöôøi. Thi-lôïi-cuùc-ña hoûi Phuù-lan-na: –Baø-giaø-baø sao ngaøi cöôøi? Phuù-lan-na ñaùp: –Töø xa ta troâng thaáy beân bôø soâng Na-ma-ñaø kia coù con khæ rôi xuoáng nöôùc theá neân ta cöôøi. Thi-lôïi-cuùc-ña noùi tieáp: –Baø-giaø-baø maét trôøi thanh tònh, ñang ôû trong thaønh maø töø xa troâng thaáy ngoaøi ngaøn daëm treân bôø soâng Na-ma-ñaø coù con khæ rôi xuoáng nöôùc. Khi ngoaïi ñaïo kia daãn caùc ñeä töû ñi vaøo nhaø Thoï-ñeà-giaø vaø ñeán choã ngoài. Sau khi moïi ngöôøi ñaõ an toïa, Thoï-ñeà-giaø laáy côm che treân canh maø trao cho Phuù-lan-na. Phuù-la-na noùi: –Côm naøy khoâng coù canh laøm sao maø aên? Thoï-ñeà-giaø veït côm, canh loä ra, beøn noùi vôùi Thi-lôïi-cuùc-ña: –Nay thaày anh coøn khoâng thaáy döôùi côm coù canh, laøm sao coù theå töø xa caû ngaøn daëm bieát ñöôïc coù con khæ rôi xuoáng soâng. Nghieäm laïi söï vieäc, coù theå bieát chaúng phaûi laø baäc Nhaát thieát trí. Chæ vì tham tieáng taêm, tham lôïi döôõng, chuùng sinh thaät ñaùng thöông! Ñaõ töï doái gaït mình, coøn daïy cho ngöôøi khaùc doái gaït. Coâ lieàn noùi keä: Phuù-lan-na thaày anh Taø kieán ñieân ñaûo hoaëc Khoâng coù ñeøn trí tueä Soáng trong toái voâ minh Meâ laàm luyeán aùi nhau Ngöôøi ngu laïi coi troïng. Hôn heát trong hoï Thích Coù ñuû ba hai töôùng Chæ Nhaát Thieát Trí naøy

Khoâng coøn baäc nhaát khaùc. Luùc aáy Phuù-lan-na vì quaù xaáu hoå, neân aên khoâng no beøn cuùi ñaàu ra veà. Luùc aáy Thilôïi-cuùc-ña buoàn baõ khoâng vui, ñaõ laø thaày troø, tuy thaày coù nhöõng vieäc thua keùm nhöng Thi-lôïi-cuùc-ña vaãn muoán cho thaày mình chieán thaéng. Thi-lôïi-cuùc-ña beøn ñeán choã cuûa Phuù-lan-na noùi: –Thaày ñöøng neân buoàn raàu. Nay Thoï-ñeà-giaø huûy nhuïc thaày nhöng thaày vaãn coøn ñöôïc veà nhaø, khoâng coù gì ñaùng xaáu hoå. Neáu nhö toâi môøi thaày cuûa Thoï-ñeà-giaø ñeán nhaø thì chæ ñöôïc vaøo maø khoâng ñöôïc ra. Noùi xong, Thi-lôïi-cuùc-ña lieàn ñeán Kyø hoaøn caàu thænh Ñöùc Theá Toân, trong taâm thaät taø vaïy nhöng giaû boä cung kính, chaép tay höôùng veà Ñöùc Theá Toân maø noùi baøi keä: Mai con thieát leã moïn Cuùi xin ñeán nhaø con Baäc hôn heát ba coõi Xin Ngaøi khoâng töø choái. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân bieát trong taâm Thi-lôïi-cuùc-ña taø vaïy, nhöng beân ngoaøi thì toû ra cung kính, lieàn noùi keä: Trong taâm hai tính caùch Ngoaøi toû veû hieàn laønh Gioáng nhö nôi coù

caù Thì nöôùc bò lay ñoäng, Ví nhö laøm anh laïc Trong ñoàng ngoaøi maï vaøng Ngöôøi trí xem xeùt roài Bieát chaúng phaûi vaøng thaät. Taâm coù söï heïp hoøi Ngoaøi maët seõ coù khaùc Voâ taâm coøn bieát ñöôïc Huoáng gì laø coù taâm. Thuaàn vaøng hình saéc ñeïp Ngöôøi xem bieát ñuùng vaøng Neáu duøng vaøng maï ñoàng Kheùo phaân bieät khoâng thaät. Ñöùc Theá Toân bieát roõ Thi-lôïi-cuùc-ña coù taâm taø vaïy. Nhö Lai Theá Toân coù taâm Ñaïi bi thöông xoùt, Ngaøi quaùn thaáy vieäc cuùng döôøng naøy caên laønh chöa thuaàn thuïc nhöng Ngaøi laëng im chaáp nhaän lôøi thænh caàu. Thi-lôïi-cuùc-ña töï nghó: “Neáu laø Baäc Nhaát Thieát Trí, thì taïi sao khoâng bieát ñöôïc yù ñònh trong taâm ta maø laïi chaáp nhaän lôøi thænh caàu cuûa ta nhö theá?”, lieàn noùi keä: Sao coù Nhaát thieát trí Maø khoâng tu khoå haïnh Öa ñaém caùc vieäc vui, Khoâng bieát ñöôïc taâm ta Sao goïi Nhaát Thieát Trí? OÂi! Keû ngu treân ñôøi Khoâng bieát choã dôû mình

Laïi coù töôùng coâng ñöùc
Thaät khoâng coù trí tueä
Doái khen ngôïi coâng ñöùc
Laàm ñaém thaân töôùng ñeïp
Ca tuïng khaép theá gian.

Thi-lôïi-cuùc-ña noùi keä xong, lieàn trôû veà nhaø saém söûa caùc vaät cuùng döôøng. Y troän thuoác ñoäc trong thöùc aên vaø ôû phía trong cöûa giöõa ñaøo moät caùi hoá raát saâu, döôùi hoá ñoát ñaày than chaùy maø khoâng coù khoùi, roài duøng tro ñaát phuû leân treân, phía treân nöõa laïi phuû moät lôùp coû. Luùc aáy ngöôøi vôï hoûi:

–Anh laøm nhöõng vieäc cöïc khoå naøy ñeå laøm gì?

Ngöôøi choàng ñaùp:

–Hoâm nay, anh laøm nhöõng vieäc naøy vì muoán haïi keû thuø.

Ngöôøi vôï hoûi:

–Ai laø keû thuø?

Thi-lôïi-cuùc-ña lieàn noùi keä:

Öa ñaém caùc vieäc vui
Chaùn sôï vieäc khoå naõo
Khoâng tu caùc khoå haïnh
Muoán caàu ñöôïc giaûi thoaùt
Öa thích thöùc aên ngon
Laïi bieän thuyeát maïnh meõ
Ngöôøi ñaøn oâng hoï Thích
Laø keû thuø cuûa ta.

Vôï cuûa Thi-lôïi-cuùc-ña chaép tay noùi vôùi choàng:

–Anh haõy boû taâm töùc giaän, tröôùc ñaây coù laàn taïi nhaø ñöùa em trai thaáy Phaät nhö Baäc Ñaïi Tröôïng Phu, sao baây giôø anh sinh taâm oaùn gheùt nhö theá.

Coâ lieàn noùi keä:

Maâu-ni kia nhaãn chòu
Döùt boû söï haän thuø
Tröø ngaõ maïn, coáng cao
Döùt boû vieäc tranh chaáp
Oaùn thuø vôùi vò aáy
Vaäy coøn thaân vôùi ai?
Thaáy töôùng Ñaïi nhaân kia
Khoâng coù taâm saân haïi
Thöôøng noùi lôøi meàm moûng
Tröôùc hoûi thaêm, an uûi.
Ñaàu muõi troøn laïi thaúng
Khoâng coù veát bò gaõy
Nhìn thaúng, khoâng quay ñaàu
Khoâng nhìn ngoù hai beân,
Lôøi noùi khoâng thoâ tuïc
Khoâng noùi aùc, hai lôøi
Maët hieàn hoøa, khoâng saân
Cuõng laïi khoâng baïo aùc; Lôøi noùi khoâng thöông toån Cuõng khoâng gaây öu saàu Vì sao taâm saân ñoäc Muoán laøm haïi ngöôøi aáy? Maët Ngaøi nhö traêng thu Maét nhö sen xanh nôû Töôùng ñi nhö sö töû Tay daøi quaù ñaàu goái Thaân nhö nuùi vaøng roøng, Anh gaëp “keû thuø” naøy Thì ñöôøng aùc khoâng coøn Neáu khoâng “keû thuø” naøy Theá gian khoå döõ doäi Ba ñöôøng aùc ñaày chaät. Thi-lôïi-cuùc-ña suy nghó: “Em trai cuûa Thoï-ñeà-giaø ñaõ coù yù huøa theo coâ ta, vaäy ta phaûi thaän troïng, baèng khoâng, thì coâ ta seõ tieát loä vieäc cuûa ta cho ngöôøi khaùc bieát”. Nghó xong, Thi-lôïi nhoát ngöôøi vôï vaøo phoøng kín, roài lieàn sai ngöôøi ñeán môøi caùc vò Ni-kieàn töû ñeán. Thi-lôïi-cuùc-ña noùi vôùi caùc vò Ni-kieàn töû: –Hoâm nay caùc ngaøi haõy xem toâi dieät tröø keû thuø cho caùc ngaøi. Toâi ñaõ chuaån bò hoá löûa, côm coù troän thuoác ñoäc. Caùc Ni-kieàn töû naøy ñoát thaân baèng naêm nguoàn nhieät, taát caû ñeàu bò chaùy ñen nhö cuïc than, cuøng nhau ñeán nhoùm hoïp taïi nhaø Thi-lôïi-cuùc-ña. Thi-lôïi-cuùc-ña trang hoaøng nhaø cöûa saïch seõ, tinh khieát nhö caây quyù Tra-ca. Caùc Ni- kieàn töû ñaõ ñeán nhaø oâng vaø ôû treân laàu, gioáng nhö moät ñaøn chim, cuõng nhö chim Caâu-xí-la. Nhö nhöõng con ong ñen vaây quanh beân caây quyù Tra-ca vui möøng hôùn hôû, caùc Ni-kieàn töû cuõng nhö vaäy. Hoï noùi: –Chuùng ta haõy xem Sa-moân Cuø-ñaøm bò thieâu chaùy ôû ñaây. Neáu khoâng bò löûa ñoát thì cuõng bò côm ñoäc laøm haïi, nhaát ñònh seõ cheát. Noùi roài, hoï mæm cöôøi vui veû. Thi-lôïi-cuùc-ña sai moät ngöôøi ñeán choã Ñöùc Phaät vaø thöa: –Baïch Theá Toân, ñaõ ñeán giôø, thöùc aên ñaõ chuaån bò xong. Luùc caùc Ni-kieàn töû vaø Phuù-lan-na baøn luaän vôùi nhau vieäc naøy thì vò Thaàn trong nhaø Thi-lôïi-cuùc-ña buoàn lo, than khoùc noùi: Ñöùc Nhö Lai Theá Toân laø Baäc Ñaïi Huøng trong ba coõi, laø Phaät Baø-giaø-baø, vì sao laïi sinh taâm aùc muoán haïi Ngaøi? Nay ta hoaøn toaøn khoâng coøn con ñöôøng

soáng. Vì sao? Vì Ñöùc Nhö Lai Theá Toân laø Baäc Voâ Thöôïng trong ba coõi, neáu Ngaøi cheát ôû ñaây thì tieáng xaáu seõ ñoàn khaép theá gian. Taát caû caùc Thieän thaàn ñeàu cheâ cöôøi ta, cho ta laø ngöôøi xaáu laøm sao ta soáng ñöôïc? Thuôû xöa, khi Ñöùc Nhö Lai coøn tu haïnh Boà-taùt, Ngaøi ñaõ khoâng tieác taøi saûn, thaân theå, tay chaân. Vì thöông xoùt chuùng sinh neân Ngaøi laøm nhöõng vieäc nhö vaäy, huoáng gì ngaøy nay maø Ngaøi yeâu quyù thaân mình? Laøm sao ñoái vôùi ngöôøi nhö vaäy maø laïi sinh taâm toäi aùc, gieát haïi, cho neân nhaát ñònh ta seõ boû maïng. Laïi nöõa, Ñöùc Nhö Lai ôû ñôøi hieän taïi vì chuùng sinh neân Ngaøi tu khoå haïnh trong suoát saùu naêm, moät ngaøy chæ aên moät hoät gaïo, moät haït meø, thaân theå gaày goø, xöông thòt khoâ khan. Thaàn lieàn noùi keä:

Nhö Lai tu khoå haïnh
Saùu naêm töï khoâ kieät
Laøm vieäc khoù khoå naøy
Vì taát caû chuùng sinh
Baäc Töø Maãn nhö vaäy
Vì sao muoán haïi Ngaøi?

Thi-lôïi-cuùc-ña sai ngöôøi ñeán röøng Truùc, noùi:

–Baïch Theá Toân, thöùc aên ñaõ chuaån bò ñaày ñuû xin Ngaøi bieát cho ñaõ ñeán giôø.

Khi aáy, vôùi taâm ñöôïc xoâng öôùp baèng ñöùc taùnh ñaïi Bi, Ñöùc Theá Toân vì muoán laøm lôïi ích cho caùc chuùng sinh neân Ngaøi duoãi tay noùi:

–Than oâi! Keû phaøm phu ngu si, ngay baây giôø ngöôi neân thaáy roõ Chaân ñeá, thuôû xöa ngöôi ñaõ cuùng döôøng chö Phaät, coù nhaân duyeân giaûi thoaùt, caên laønh ñaõ chín muoài, sao ngöôi laïi sai ngöôøi laøm nhöõng vieäc ñieân ñaûo, duøng haàm löûa, côm ñoäc ñeå thieát ñaõi Ta?

Taïi sao ngöôi laøm vieäc cöïc aùc nhö vaäy maø ñeán ñaây môøi thænh Ta? Vieäc laøm naøy raát phi lyù.

Ngaøi noùi keä:

Thuôû xöa Ta ñaõ töøng
Tu khoå haïnh saùu naêm
Vì taát caû chuùng sinh
Laøm nhöõng vieäc khoù laøm
Nay vì sao chuùng sinh
Trôû laïi muoán haïi Ta?
Than oâi! Thaät ngu si
Keû muø khoâng maét tueä
Laøm nhöõng vieäc phi phaùp
Muoán naõo haïi oan uoång.
Ta nghó nhôù chuùng sinh
Hôn loøng töø cha meï

Vì sao ñoái vôùi Ta
Maø sinh taâm taøn haïi?
Baây giôø ñaõ ñuùng luùc
Theo thöôøng phaùp chö Phaät
Vì cöùu giuùp chuùng sinh
Nhö thaày thuoác chöõa beänh
Moãi moät lôøi huûy nhuïc
Cuõng neân sinh taâm nhaãn.
Nay Ta nhö thaày thuoác
Ñi ñeán nôi nhaø kia.
Vì sao ñeán nôi aáy?
Vì taâm Bi böùc xuùc.
Nhö ngöôøi bò beänh naëng
Taâm yù khoâng oån ñònh
Neân huûy maéng thaày thuoác
Vì ñeå trò beänh naëng
Cuõng khoâng traùch ngöôøi beänh.
Ngaøy nay caùc chuùng sinh
Quyû phieàn naõo trong taâm
Ngu si khoâng phaân bieät
Voâ côù muoán gieát haïi
Nay Ta cuõng nhö vaäy
Chæ gieát quyû phieàn naõo
Khoâng traùch cöù ngöôøi kia.
Ñöùc Theá Toân rôøi choã ngoài ñöùng daäy, Ngaøi loä veû khoâng vui, laïi noùi keä:
A-nan ñem y ñeán
La-haàu-la laáy baùt
Nan-ñaø cuõng ñi theo.
Haõy mau goïi Tyø-kheo
Khoâng ñöôïc döøng khoâng ñi
Phaûi neân mau ñeán ñoù
Thi-lôïi-cuùc-ña kia
Ñang chôø ñöôïc giaùo hoùa.
Ta soáng thaân raén ñoäc
Vì muoán ñoä chuùng sinh
Nay Ta chöùa oaùn naøy
Vì lôïi ích chuùng sinh.
Luùc baáy giôø Ñöùc Nhö Lai ra khoûi röøng Truùc, nhö ñaùm maây tan thì maët trôøi xuaát hieän. Thaàn caây nhìn baèng maét trôøi thaáy trong nhaø cuûa Thi-lôïi-cuùc-ña

coù ñaøo moät haàm löûa vaø chuaån bò côm coù thuoác ñoäc. Thaàn than khoùc thaûm thieát, vì kính yeâu Ñöùc Phaät neân ñaûnh leã döôùi chaân Ngaøi, coá nhìn dung nhan Ñöùc Phaät maø noùi keä:

Taâm keû kia taøn aùc
Khoâng coù taâm ích lôïi
Xin Phaät khoâng neân ñeán
Neân trôû veà röøng Truùc!
Theá Toân raát khoù gaëp
Nhieàu kieáp môùi moät laàn
Phaät tuy khoâng tieác thaân
Nhöng vì ñoä chuùng sinh
Nhö thaân toát ñeïp naøy
Caàn phaûi neân gìn giöõ.
Ngöôøi chöa ñöôïc cöùu ñoä
Phaûi laøm cho ñöôïc ñoä
Ngöôøi sôï cho khoâng sôïï
Ngöôøi meät ñöôïc nghæ ngôi
Giuùp ngöôøi khoâng choã nöông
Coù ñöôïc choã nöông töïa
Noùi toùm löôïc laïi thì
Coù voâ löôïng lôïi ích.
Chæ xin Phaät Theá Toân
Chôù ñi ñeán nhaø aáy

Maø laøm choã nöông töïa Cho Trôøi, A-tu-la. Luùc aáy Ñöùc Theá Toân bieát maø coá hoûi. Ngaøi hoûi Thieân thaàn: –Naøy Thieân thaàn, vì vieäc gì maø khoâng neân ñeán choã cuûa Thi-lôïi-cuùc-ña? Luùc aáy, coù vò trôøi noùi keä: Nhaø Thi-lôïi-cuùc-ña Ñaøo haàm löûa thaät saâu Ñoát löûa ñaày trong ñoù Roài nguïy trang ôû treân. Ñöùc Phaät laïi noùi keä: Löûa tham duïc ngu si Raát khoù daäp taét ñöôïc Ta töôùi baèng nöôùc trí Chuùng hoaøn toaøn taét ngaám Huoáng gì löûa theá gian Laøm sao haïi Ta ñöôïc? Löûa döõ ôû ñòa nguïc Ñoát chaùy khaép theá gian Ñoát trôøi ñaát baûy ngaøy Theá gian ñeàu tieâu tan, Thöù löûa döõ nhö theá Coøn khoâng theå haïi Ta Thì löûa cuûa Thi-lôïi Laøm sao haïi Ta ñöôïc? Laïi coù vò trôøi noùi: –Baïch Theá Toân, löûa khoâng theå naøo thieâu ñoát Nhö Lai nhöng neáu Ngaøi aên côm ñoäc thì seõ nhö theá naøo? Nay Thi-lôïi-cuùc-ña bò chaát ñoäc taø kieán laøm nhuoám baån taâm mình. Vôùi taâm aùc nghòch ñoäc haïi, oâng ta troän thuoác ñoäc vaøo côm ñeå haïi Ngaøi. Laïi nöõa, beân trong taø vaïy beân ngoaøi laøm ra veû hieàn laønh ñeán môøi thænh Ñöùc Theá Toân. Theá thì trong loøng oâng aáy thaät laø xaáu aùc, cuùi xin Ngaøi khoâng neân ñi ñeán ñoù. Phaät baûo vò trôøi aáy: –Ta ñaõ duøng thuoác Töø bi A-giaø-ñaø ñeå thoa thaân taâm, chaát ñoäc tham aùi raát khoù laøm haïi. Ta ñaõ nhoå saïch coäi goác cuûa noù töø laâu roài, huoáng gì laø chaát ñoäc cuûa theá gian maø haïi ñöôïc Ta, vaäy ngöôi chôù coù öu saàu lo laéng. Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân

töø röøng Truùc ñi ñeán cöûa thaønh. Thaàn caây troâng thaáy Ñöùc Theá Toân tieán thaúng vaøo thaønh beøn thöa: –Ñöùc Nhö Lai Theá Toân seõ khoâng trôû veà röøng Truùc naøy nöõa, ngaøy nay Phaät höôùng veà nôi giaûi thoaùt kia, cuõng nhö maët trôøi moïc thì nhaát ñònh chæ höôùng veà phía Taây. Maét vò Thaàn aáy cöù nhìn maõi, sôï raèng sau naøy khoâng coøn thaáy Ngaøi. Neáu nhö löûa khoâng thieâu ñoát thì nhaát ñònh côm ñoäc seõ haïi Ngaøi, vì caùc nhaân duyeân khoù thaáy, chæ coù ngöôøi naøo coù phöôùc ñöùc môùi troâng thaáy ñöôïc. Ngaøi phaù deïp söï luaän baøn, trong ñaïi chuùng caát tieáng sö töû roáng, ngöôøi coù phöôùc môùi ñöôïc nghe, ngöôøi coù phöôùc lôïi môùi ñöôïc laïy döôùi chaân Ngaøi. Ñöùc Theá Toân ñi leân laàu baùu vôùi caùc caên vaéng laëng. Caùc thaày Tyø-kheo ñeàu theo

sau, gioáng nhö maët traêng saùng, caùc ngoâi sao vaây quanh, ñeán nhaø cuûa Thi-lôïi-cuùc-ña. Baáy giôø vò Thaàn trong nhaø cuûa Thi-lôïi-cuùc-ña caát tieáng muoán khoùc:

–Than oâi! Laï thay! Ñöùc Phaät laïi ñeán ñaây, hoâm nay Thi-lôïi-cuùc-ña ñaøo haàm löûa vaø laøm côm ñoäc muoán haïi Ngaøi.

Vò Thaàn trong nhaø leã döôùi chaân Ngaøi vaø noùi keä:

Khi con chöa thaáy Phaät
Thì mong Ngaøi ñeán nhaø
Nay thaáy Phaät ñeán nhaø
Trong taâm khoâng vui möøng
Sôû dó khoâng vui möøng
Vì coù vieäc phi phaùp.
Töôùng toát, thaân trang nghieâm
Chieâm ngöôõng khoâng nhaøm ñuû
Nhö Baäc Ñaïi Nhaân naøy
Nay seõ thaønh ñoáng tro.
Ta nhôù nghó vieäc aáy
Thaân theå muoán cheát ñi
Ai thaáy vieäc nhö vaày
Maø khoâng bò khoå naõo.
Giaû söû raát hung döõ
Ngu si taøn haïi ngöôøi
Neáu thaáy thaân Nhö Lai
Khoâng nôõ sinh taâm aùc
Huoáng gì laø gieát haïi.
Traêng vaøo mieäng La-haàu
Ngöôøi ñôøi ñeàu giaän döõ
Laønh thay! Ngaøi haõy veà
Haàm löûa saâu baûy nhaän
Döôùi ñoù löûa chaùy höøng

Xin ñöøng vaøo choã naøy
Töï giöõ vaø giöõ con
Cuøng giöõ ngöôøi chuû aáy
Vaø taát caû chuùng sinh.
Ñöùc Theá Toân baûo vò Thaàn trong nhaø Thi-lôïi-cuùc-ña:
–Ñao kieám, chaát ñoäc, nöôùc, löûa khoâng theå naøo laøm haïi taâm Töø.
Ngaøi lieàn noùi keä:
Ta cöùu giuùp chuùng sinh
Nghó nhö ñöùa con moät
Giaû söû muoán haïi Ta
Ta cuõng sinh taâm Töø.
Löûa phieàn naõo chaùy maïnh
Taâm Töø giuùp boû aùc
Do vì nhaân duyeân naøy
Löûa naøo ñoát ñöôïc Ta.
Ñöùc Phaät baûo vò Thaàn trong nhaø:
–OÂng ñöøng sôï nöõa, nay Ta caát tieáng sö töû roáng ñeå deïp tan ngoaïi ñaïo, nhö La-haàula nuoát maët trôøi, maët traêng. Ta khoâng theå bò Thi-lôïi-cuùc-ña laøm haïi, neáu khoâng tröø ñöôïc thì laøm sao haøng phuïc ñöôïc ma chöôùng?
Sau khi an uûi vò Thaàn trong nhaø, Ñöùc Theá Toân lieàn ñi vaøo nhaø. Khi aáy boïn ngoaïi ñaïo troâng thaáy Ñöùc Phaät vaøo nhaø, trong taâm raát vui möøng vaø noùi vôùi nhau:
–Sa-moân Cuø-ñaøm ñaõ vaøo ñeán cöûa ngoaøi, laïi vaøo ñeán cöûa giöõa.
Phaät duøng uy quang khoâng sôï ñi thaúng vaøo khoâng e ngaïi, ñeán cöûa thöù ba vaø daàn daàn ñeán gaàn haàm löûa. Baáy giôø Thoï-ñeà-giaø ñang ôû trong phoøng troáng, nghe Ñöùc Phaät ñeán beân haàm löûa, trong loøng cuoàng loaïn, coâ nghó: "Ñöùc Nhö Lai ñaõ ñeán gaàn haàm löûa, neáu chaân Ngaøi ñaïp leân coû thì löûa seõ buøng leân. OÂi! Thaät laø khuûng khieáp". Coâ noùi keä:
Nay seõ chìm trong khoùi
Saëc suïa chaûy nöôùc maét
Khi löûa chaùy ñoát y
Thì laøm sao giuõ ñöôïc?
Maét nhìn caàu cöùu giuùp
Nghieâng ngaû khaép chung quanh
Ñaõ bò ñoát chaùy roài
Uy quang ñaâu coøn nöõa.
Thaân mình bò ñoát chaùy
Ñaàu toùc chaùy rôi ruïng
Traùn roäng, töôùng loâng traéng
Nay ñeàu tieâu dieät heát.

Nhö chim hoäc treân hoa
Bò löûa ñoát chaùy ruïi
Maët nhö traêng troøn saùng
Chuùng sinh nhìn maét Ngaøi
Nhö ñöôïc uoáng cam loä
Ñaõ rôi xuoáng haàm löûa
Sôï haõi nhìn boán beân
Löûa döõ khoâng thöông xoùt
Seõ ñoát khieán chaùy ruïi.
Maøu vaøng roøng tinh luyeän
Ngöôøi thaáy ñeàu vui möøng
Löûa phuû Baäc Ñaïi Nhaân
Toát ñeïp raát khaùc thöôøng
Hình dung nhö theá naøy
Nay löûa laøm co ruùt.
Toùm laïi maø noùi thì
Gioáng nhö cuoän vaûi vaøng
Cuoán troøn laïi moät choã
Laàn laàn bò tieâu dieät
Khi maët traêng saép laën
Thaân Phaät raát nhieäm maàu
Ngöôøi thaáy thaân taâm vui
Nhö Lai raát kyø laï
Theá gian khoâng ai baèng.
Ñöùc Nhö Lai ñaõ vaøo cöûa thöù ba vaø daàn daàn tieán ñeán gaàn haàm löûa. Caùc Ni-kieàn töû ôû treân laàu troâng thaáy Ngaøi ñaõ ñeán gaàn haàm löûa trong taâm vui möøng hôùn hôû. Nhö caây ôû giöõa goø maû coù baày chim ñaäu treân ñoù, baày chim naøy muoán ñöôïc aên thòt ngöôøi cheát, caùc
Ni-kieàn töû ôû treân laàu cao cuõng nhö vaäy. Trong loøng Phuù-lan-na vui möøng, beøn noùi keä:
OÂng kheùo laøm huyeãn thuaät
Xoay chuyeån caùc theá gian
Giôø ñaây rôi haàm löûa
Coøn laøm huyeãn nöõa khoâng?
Laïi coù moät Ni-kieàn
Noùi lôøi nhö theá naøy:
Moät chaân ñaõ böôùc leân
Vì sao khoâng rôi xuoáng
Vì maét ta khoâng roõ
Ñaây laø moäng huyeãn chaêng?

Ñöùc Theá Toân duøng baøn chaân hình baùnh xe böôùc leân haàm löûa vaø bieán haàm löûa thaønh ao nöôùc trong maùt, trong ao moïc ñaày hoa sen, laù sen troøn toát, hoa nôû töôi ñeïp. Caùc hoa sen coù hoa nôû roä, coù hoa chöa nôû.

Thi-lôïi-cuùc-ña thaáy vieäc aáy, lieàn noùi vôùi Phuù-lan-na:

–Phuù-lan-na, tröôùc ñaây ngaøi noùi muoán cuøng vôùi Ñöùc Phaät luaän baøn Nhaát thieát trí, nay ngaøi haõy boû lôøi aáy ñi.

Thi-lôïi-cuùc-ña beøn noùi keä:

Laønh thay! Haõy tin hieåu
Phaûi döùt taâm giaän töùc
Boû ñi yù giaän gheùt.
OÂng neân xem Cuø-ñaøm
Oai nghi chöa töøng coù
Löûa döõ bieán thaønh nöôùc
Ñaát ñeàu hoùa thaønh caù
Caùc than löûa trong haàm
Ñeàu bieán thaønh ong ñen,
Laïi ôû trong ao nöôùc
Hoùa ra caùc hoa sen
Coù ñuû caû ngaøn caùnh
Moïc ñaày khaép trong ao,
Raâu sen raát röïc rôõ
Nhö hoa nôû muøa thu
Traêm caùnh raát meàm maïi
Xinh ñeïp khaép trong ao.
Caùc chim haïc trong ñoù
Ñeàu hoùt tieáng eâm tai
Chim Ca-lan-ñaø thaûy
Cuõng noâ ñuøa vui chôi
Vaãy caùnh taït nöôùc nhau,
Baày ong vaây quanh Phaät
Vo ve tieáng nhieäm maàu
Chim Uyeân öông töøng ñoâi
Ñeàu vui veû töï taïi.

Baáy giôø Phuù-lan-na baûo Thi-lôïi-cuùc-ña:

–OÂng chôù ñeå cho nhöõng troø huyeãn thuaät cuûa Cuø-ñaøm laøm cho meâ muoäi.

Thi-lôïi-cuùc-ña sinh taâm raát kính tin ñoái vôùi Ñöùc Nhö Lai, noùi vôùi Phuù-lan-na:

–Ñaây laø huyeãn aø?

Phuù-lan-na ñaùp:

–Ñuùng vaäy. Ñaây laø do huyeãn hoaëc taïo ra.

Thi-lôïi-cuùc-ña noùi:

–Ngaøi coù phaûi laø baäc Nhaát thieát trí khoâng?

Phuù-lan-na ñaùp:

–Toâi laø baäc Nhaát thieát trí.

Thi-lôïi-cuùc-ña laïi noùi

–Neáu ngaøi ñuùng laø baäc Nhaát thieát trí thì haõy nghe toâi noùi.

Vò aáy lieàn noùi keä:

Neáu laø Nhaát thieát trí
Ngaøi phaûi bieát huyeãn naøy
Nay sao ngaøi khoâng laøm
Nhöõng vieäc huyeãn hoùa naøy?
Neáu ngaøi khoâng bieát laøm
Chaúng phaûi Nhaát thieát trí.

Khi aáy Phuù-lan-na caïn lôøi ñuoái lyù neân khoâng theå ñaùp laïi. Caùc Ni-kieàn töû noùi vôùi

Thi-lôïi-cuùc-ña:

–OÂng khoâng neân noùi nhö vaäy. Vì sao? Vì Phuù-lan-na ñuùng thaät laø baäc Nhaát thieát trí, oâng aáy coù theå thò hieän taát caû.

Thi-lôïi-cuùc-ña noùi vôùi caùc Ni-kieàn töû:

–Caùc oâng coá cho raèng Phuù-lan-na laø baäc Nhaát thieát trí phaûi khoâng? Phuù-lan-na coù nghóa laø ñaày khaép, vì oâng ta laøm caùc vieäc aùc ñaày khaép ñòa nguïc, neân goïi laø Phuù-lan-na.

Caùc oâng ñoái vôùi Phuù-lan-na laø ngöôøi ñaõ gaây toäi loãi ñaày khaép ñöôøng aùc maø coøn coù yù nghó cho raèng oâng ta laø baäc Nhaát thieát trí hay sao?

Thi-lôïi-cuùc-ña laïi noùi:

–Coøn ñoái vôùi Ñaáng Thích Chuûng ñaõ ñaït ñöôïc söï giaûi thoaùt laø Ñaáng Nhö Lai Chaùnh

Ñaúng Giaùc maø caùc oâng khoâng coù yù nghó Ngaøi laø Baäc Nhaát Thieát Trí ö?

Vò aáy lieàn noùi keä:

Caùc ngöôøi haõy ñi ñi
Thaät laø keû voâ taâm!
Neáu caùc oâng coù taâm
Giaû söû nhö kim cöông
Thaáy vieäc ít coù naøy
Coøn neân sinh kính tin,
Hieän thaáy Ñöùc Nhö Lai
Laøm vieäc chöa töøng coù
Maø khoâng sinh loøng tin
Thì ñoù laø ngu si.

Baáy giôø caùc Ni-kieàn töû ñeàu boû ra veà, nhö vò chuù sö taøi gioûi laøm cho caùc quyû boû chaïy töù taùn, nhö aùnh maët trôøi xuaát hieän thì boùng toái ñeàu tan bieán.

Thi-lôïi-cuùc-ña thaáy caùc Ni-kieàn töû ñaõ boû ra veà, lieàn noùi keä raèng:

Sôï seät maét dôùn daùc
Kinh haõi ñua nhau veà
Nhôø söùc oai thaàn Phaät
Sôï haõi ñeàu boû veà.
Nay Ni-kieàn thaát baïi
Cuõng nhö ma quaân thua
Buïi dô laám thaân theå
Nhö maëc aùo giaùp daøy.
Khi aáy caùc Ni-kieàn
Boû veà thaät mau choùng
Gioáng nhö con ngheù kia
Bò truùng ñoäc trong röøng
Laên loän buøn dính thaân
Cuoàng chaïy khoâng töï döøng
Nhö maây ñen buûa khaép
Gioù thoåi töï nhieân tan.

Baáy giôø caùc Ni-kieàn ñaõ boû veà heát. Trong loøng cuûa Thi-lôïi-cuùc-ña raát hoå theïn, oâng
nghó: “Ai seõ ñöa ta ñeán gaëp Ñöùc Theá Toân?”. OÂng laïi nghó: “Thoï-ñeà-giaø tröôùc ñaây coù gaëp
Ñöùc Phaät, nay ta seõ cuøng naøng ñeán choã Ñöùc Theá Toân”.

Nghó roài, Thi-lôïi ñeán tröôùc cöûa phoøng vôï mình, goõ cöûa keâu vôï vaø noùi keä:

Laønh thay! Em thaät laø
Phaùp khí maàu voâ thöôïng
Do em coù trí tueä
Gaàn guõi thôø phuïng Phaät.
Bôûi do ta taø kieán
Thôø phuïng caùc Ni-kieàn
Giôø em mau böôùc ra
Cuøng em cuùng döôøng Phaät.

Thoï-ñeà-giaø nghe choàng noùi xong, thaàm nghó: “Thi-lôïi-cuùc-ña ñaõ haïi Phaät roài, laïi coøn ñeán doái gaït ta”.

Naøng baät khoùc, trong taâm khoâng vui, lieàn noùi keä:

Anh bieát toâi saàu khoå
Neân ñeán ñuøa giôõn toâi
Nay ta laøm theá naøo?

Ñeå ñeán gaëp Nhö Lai
Khi Kieàn töû taäp hôïp
Gioáng nhö ñaùm saâu truøng
Ngoïn löûa höøng taø kieán
Laøm taét ñeøn hoï Thích.
Thi-lôïi-cuùc-ña noùi vôùi vôï:
–Chaúng leõ em khoâng bieát naêng löïc thaàn thoâng cuûa Phaät hay sao maø laïi noùi nhö vaäy?
OÂng lieàn noùi keä:
Taát caû löûa theá gian
Sao thieâu ñoát Phaät ñöôïc?
Ai ñoát ñöôïc Kim cang
Ai naâng ñöôïc quaû ñaát?
Em xem Ñaáng Thaäp Löïc
Phaù tan caùc ngoaïi ñaïo
Khaép boán beân haàm löûa
Hoa sen ñeàu nôû roä
Nhö chim ôû giöõa hoa
Hoa vaây quanh Ñöùc Phaät.
Nghe keä xong, vôï cuûa Thi-lôïi töø xa thaáy Ñöùc Theá Toân trong hoa sen neân naøng raát vui möøng hôùn hôû noùi:
–Ñöùc Phaät khoâng bò thieâu ñoát.
Thi-lôïi-cuùc-ña ngheïn ngaøo rôi leä, noùi keä:
Thaân Kim cang cuûa Phaät
Khoâng gì thieâu ñoát ñöôïc
Do gaàn Phuù-lan-na
Nay ta töï thieâu ñoát
Cuõng nhö ít cuûi öôùt
Ñeå ôû gaàn cuûi khoâ
Khi chaâm löûa ñeå ñoát
Caû hai ñeàu bò chaùy.
Luùc baáy giôø vôï cuûa Thi-lôïi voäi ra khoûi nhaø vaø ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân Ngaøi, quyø goái chaép tay, ngöôùc nhìn dung nhan Phaät maø noùi keä:
Thaáy ñöôïc oai dung Ngaøi
Theá gian ñeàu kính tin
Nay con nhôø coù phöôùc
Laïi ñöôïc nghe aâm thanh.
Maët nhö traêng troøn saùng
Nay con ñöôïc troâng thaáy

Nay con nhôø coù phöôùc
Laïi ñöôïc thaáy Theá Toân.
Thaân töôùng haûo trang nghieâm
Neáu ñaõ bò hoaïi dieät
Tieáng xaáu seõ ñoàn khaép
Ñoát maát thaân chuùng con.
Ngöôøi vôï ñaõ chuaån bò ñaày ñuû caùc vaät cuùng döôøng, thænh caàu Ñöùc Theá Toân vaø chuùng Tyø-kheo an toïa, roài noùi vôùi choàng:
–Thaùnh töû, anh haõy ñeán ñaûnh leã döôùi chaân Ñöùc Theá Toân.
Luùc aáy Thi-lôïi-cuùc-ña nöôùc löng troøng, noùi keä raèng:
Nay con laøm haàm löûa
Muoán gieát haïi Theá Toân
Baây giôø maët muõi naøo
Maø daùm ñeán gaëp Ngaøi.
Baáy giôø ngöôøi vôï noùi vôùi choàng:
–Thaùnh töû, anh ñöøng coù maëc caûm nhö vaäy. Ñöùc Nhö Lai khoâng bao giôø coù taâm giaän gheùt.
Coâ lieàn noùi keä:
Nhö huô tay trong khoâng
Khoâng heà bò chöôùng ngaïi
Phaùp chö Phaät cuõng vaäy
Phaät ñoái taát caû phaùp
Khoâng nhieãm cuõng khoâng ñaém
Lìa taùm phaùp theá gian
Nhö hoa sen trong nöôùc.
Thuôû xöa Ñeà-baø-ñaït
Taâm töùc giaän che môø
Vì muoán laøm haïi Phaät
Beøn xoâ taûng ñaù lôùn
Laên töø treân khoâng xuoáng
Khoâng theå gieát haïi Phaät,
Nhö La-haàu-la kia
Chính laø con Nhö Lai
Phaät ñoái vôùi hai ngöôøi
Bình ñaúng khoâng thöông gheùt.
Nhö hai maét khoâng khaùc
Ñoái vôùi caùc chuùng sinh
Töø bi hôn con moät
Ngaøi khoâng bao giôø coù

Taâm oaùn gheùt anh caû
Vì theá khoâng neân sôï.
Thi-lôïi-cuùc-ña vì hoå theïn, neân vôi phaûi dìu ñi, moâi mieäng khoâ khaùt, leâ chaân töøng böôùc nhö keû saép chìm xuoáng ñaát, toaøn thaân run raåy, taâm khieâm haï raát sôï seät, gieo naêm voùc saùt ñaát buoàn baõ than khoùc vaø noùi keä:
Thaø oâm ñoáng löûa chaùy
Cuøng vôùi raén ñoäc döõ
Chöù khoâng gaàn baïn aùc.
Nay con laøm keû xaáu
Bò raén ñoäc caén haïi
Veà nöông thaày thuoác hay
Mong ñöôïc tröø ñoäc haïi.
Ñaáng Chaân Teá ba coõi
Nguyeän laïi ñöôïc thöông xoùt
Con gaây toäi aùc naëng
Xin Ngaøi ruû loøng thöông
Cho con ñöôïc saùm hoái. Baáy giôø saéc maët Ñöùc Theá Toân raát vui, Ngaøi baûo Thi-lôïi-cuùc-ña: –Thaùnh töû, oâng chôù lo sôï! Ñöùng daäy, Ta khoâng giaän Khoâng coøn taâm oaùn thaân Tay phaûi thoa chieân-ñaøn Tay traùi bò dao caét Ñoái vôùi hai ngöôøi naøy Xem nhö nhau, khoâng khaùc. Hoâm nay vieäc naøy ñoái vôùi Ta khoâng phaûi laø hieám coù. Ta ñaõ döùt boû keát söû, khoâng coù taâm theâm bôùt. Xöa kia, khi Ta laøm voi traéng bò chaát ñoäc haïi, Ta vaãn duøng hai chaân ñeå che chôû, cöùu giuùp cho ngöôøi saên baén khoâng bò thöông. Laïi nöõa, khi Ta laøm con ruøa, bò ngöôøi aùc caét xeû tay chaân, thaân theå ra töøng mieáng nhöng Ta khoâng khôûi taâm giaän töùc. Coù luùc, Ta laøm con gaáu, thöông ngöôøi bò naïn. Luùc aáy keû bò naïn coøn chæ cho ngöôøi thôï saên choã ôû cuûa Ta, nhöng Ta khoâng khôûi taâm giaän töùc. Khi Ta laøm vò Tieân tay, chaân, tai, muõi ñeàu bò caét ñöùt maø Ta khoâng khôûi leân moät chuùt taâm giaän hôøn. Thuôû xöa, khi Ta bò Baø-la-moân Nhaát Thieát Thí chaët coå, Ta cuõng khoâng coù taâm töùc giaän, huoáng gì hoâm nay Ta ñaõ döùt boû taát caû keát söû maø coù taâm giaän gheùt ngöôi hay sao? Cuõng nhö hö khoâng khoâng dính buïi baëm vaø nhö hoa sen khoâng bò dính nöôùc, Ta traùnh xa taùm phaùp cuõng nhö vaäy. Baáy giôø Thi-lôïi-cuùc-ña chaép tay baïch Phaät: –Baïch Ñöùc Theá Toân, neáu thöông con, xin Ngaøi haõy ñôïi con trong choác laùt, con seõ laøm côm cuùng döôøng. Ñöùc Phaät daïy: –Theá chaúng phaûi oâng ñaõ sai ngöôøi ñeán thöa vôùi Ta ñaõ ñeán giôø aên hay sao? Thi-lôïi-cuùc-ña thöa: –Ñuùng thaät vaäy! Con ñaõ sai ngöôøi ñeán thænh Ñöùc Phaät, nhöng con ñaõ laøm vieäc khoâng coù lôïi ích. Ñöùc Phaät daïy: –Nhöng Ta ñaõ döùt boû ñöôïc nhöõng vieäc laøm khoâng lôïi ích, vaäy hoâm nay oâng ñaõ laøm vieäc gì khoâng lôïi ích? Thi-lôïi-cuùc-ña noùi keä: Do ngu, con laøm vieäc Keû saên gieát khoâng laøm Loãi con naëng hôn hoï Troän thuoác ñoäc vaøo côm Nhöng khoâng haïi ñöôïc Phaät Chæ töï haïi thaân mình. Ñöùc Phaät daïy Thi-lôïi-cuùc-ña: –Baây giôø ñaõ ñuùng luùc oâng

laøm vieäc cuùng döôøng. Thi-lôïi-cuùc-ña ñaùp: –Baïch Theá Toân, côm con cuùng döôøng coù troän thuoác ñoäc. Ñöùc Theá Toân noùi keä: Roàng chuùa Baø-tu-kieát

Khi töùc giaän döõ doäi
Nhöng chaát ñoäc döõ naøy
Khoâng laøm haïi Ta ñöôïc.
Nay Ta tu taâm Töø
Côm ñoäc ñaâu haïi ñöôïc
Ta duøng quaû ñaïi Töø
Nay seõ chæ daïy oâng.

Thi-lôïi-cuùc-ña lieàn ñem côm ñoäc ñeán tröôùc Ñöùc Theá Toân, buoàn khoùc thöa:

Nay con ñem côm ñoäc
Kho taøng ngaàm coâng ñöùc
Taâm con raát ñoäc aùc
Bieåu hieän baèng côm ñoäc.
Phaät döùt boû ba ñoäc
Thaàn tuùc tröø côm ñoäc
Ngaøi duøng giuùp cho con
Coù ñöôïc taâm baát ñoäng.

Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo:

–Caùc thaày phaûi ñôïi xöôùng Taêng baït sau ñoù môùi ñöôïc aên.

Ngaøi noùi keä:

ÔÛ tröôùc vò Thöôïng toïa
Khi xöôùng Taêng baït roài
Caùc ñoäc töï tieâu tan
Caùc thaày môùi aên ñöôïc.

Khi xöôùng Taêng baït roài, Ñöùc Phaät vaø chuùng Taêng ñeàu thoï trai.

Thi-lôïi-cuùc-ña xem xeùt treân döôùi roài suy nghó:

–Nay trong chuùng ñaây, khoâng ai bò truùng ñoäc.

Thaáy caùc thaày Tyø-kheo ñeàu ñöôïc an oån khoâng bò truùng ñoäc, Thi-lôïi-cuùc-ña caøng theâm kính tin, sinh taâm vui möøng.

Baáy giôø Ñöùc Theá Toân nghó: “Thi-lôïi-cuùc-ña ñaõ ñöôïc taâm kính tin vaø nhaân duyeân ñaõ ñuùng thôøi, phaûi neân laøm gì? Ta seõ daäp taét löûa phieàn naõo vaø döùt boû taø kieán cho oâng ta.” Ñöùc Phaät ñuùng nhö söï thích öùng lieàn noùi phaùp Töù ñeá. Thi-lôïi-cuùc-ña nghe phaùp xong tin hieåu, döùt boû keát söû, kieán ñeá, loaïi boû chaát ñoäc thaân kieán, daäp taét löûa caùc söû.

Do ñöôïc Kieán ñeá neân Thi-lôïi-cuùc-ña noùi keä:

Con vöôït khoûi ngu si
Vaø bieån lôùn taø kieán
Khoâng coøn sôï ñöôøng aùc,
Con saép vaøo choã toái

Gaëp Phaät ñöôïc ñeøn saùng
Saép vaøo trong löûa döõ
Laïi ñöôïc ao maùt meû.
Laønh thay! Phaät Ñaïi Nhaân
Laønh thay! Phaùp thanh tònh
Khoâng theå noùi cho heát
Nay con chæ noùi löôïc,
Con voán muoán cho ñoäc
Maø ñöôïc aên cam loä
Tranh chaáp ñaùng maát cuûa
Traùi laïi ñöôïc lôïi lôùn
Vì theá gaàn guõi Phaät
Chuùng sinh môû maét tueä
Vaø ñöôïc thaáy ñöôøng chaùnh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.